

Forebyggelse for fremtiden - 6 pejlemærker KL's anbefalinger

Nye tal peger på en bekymrende udvikling i danskernes sundhed og trivsel. Det er bekymrende af flere årsager, blandt andet fordi sundhed er en forudsætning for, at borgerne kan leve det liv, de ønsker. Mange lever dog med fysisk og mental sygdom og mistroivsel, der i væsentlig grad kunne være forebygget. Der er behov for at forebyggelsesindsatsen kommer op i et endnu højere gear, og derfor har KL lanceret et nyt forebyggelsesudspil. Udspillet er en invitation til lokalt og nationalt at drøfte, hvordan vi i fællesskab investerer i forebyggelsen og tager et medansvar som borgere, civilsamfund, erhvervsliv, stat, regioner og kommuner.

De 6 pejlemærker er:

1. Alle skal have mulighed for et sundt liv – fælles ansvar og kvalitet i indsatsen
2. Alle børn skal have en sund start på livet, der fremmer deres trivsel, udvikling og læring
3. Alle unge skal have plads i fællesskabet og komme godt på vej i uddannelse og job
4. Flere skal vælge et røgfrit liv, og ingen børn og unge skal begynde at ryge
5. Flere skal drikke mindre, og ingen børn og unges liv må skades af alkohol
6. Flere skal leve et liv med bedre mental sundhed og trivsel

Et sundt liv

Der skal være fokus på at samle forskellige aktører og forene kræfter i det sundhedsfremmende arbejde, hvor **alle skal have mulighed for et sundt liv**. Borgerne skal ses som aktive medskabere i dette arbejde, hvor det er vigtigt at gå systematisk til værks samt bruge den bedst tilgængelige viden, og generelt prioriterer disse indsatser.

Barndommen er afgørende for hvordan vi lykkes senere i livet, og der skal derfor arbejdes på at **alle børn skal have en sund start på livet, der fremmer deres trivsel, udvikling og læring**. Dette skal fremmes gennem et godt forældresamarbejde og en styrket koordination imellem sektorerne. KL anbefaler at den kommunale sundhedspleje og tandpleje prioriteres. Der skal være fokus på, at sunde vaner opbygges, herunder også kompetencer til at tage vare på egen og andres sunde. Det anbefales at kommunen i samarbejde med foreningerne arbejder for at fremme et varieret og inkluderende fritidsliv, så flest mulige børn deltager i fritidsaktiviteter. **Flere skal leve et liv med bedre mental sundhed og trivsel** og kommunen skal bidrage med alsidige og inkluderende fællesskaber. Elevernes trivsel skal forbedres, og børn og unges sociale kompetencer og selvværd skal styrkes. Der lægges vægt på den store sammenhæng mellem fysisk aktivitet og mental sundhed, hvorfor det er nærliggende at samtænke indsatser med fysisk aktivitet og mental sundhed.

Fokus på fællesskab og uddannelse

Der skal være fokus på at **alle unge har plads i fællesskabet og komme godt på vej til uddannelse og job** gennem koordinerede og helhedsorienterede indsatser og samarbejde med ungdomsuddannelser, erhvervsliv, foreninger og boligområder. Der skal med relevante aktører forebygges mod uddannelsesfrafald, mistrivsel og rusmiddelbrug. Samtidig er der i højere grad brug for at skabe fællesskaber, der inkluderer de borgere, der ikke normalt kommer af sig selv.

Rygning og alkohol

For at **flere skal drikke mindre og at ingen børn og unges liv må skades af alkohol** og ligeledes at **flere skal vælge et røgfri liv, og ingen børn og unge skal begynde at ryge**, skal kommunen prioritere systematisk forebyggende initiativer i forhold til rygning og alkohol - med øget samarbejde med forældre, skoler, ungdomsuddannelser samt fritids- og foreningsliv.

Der skal tidlig opsporing til, der hvor medarbejderne møder borgerne. Der kan ligeledes arbejdes med tilgængeligheden af tobak og alkohol, hvor kommunen kan samarbejde med udskænkingssteder, politi og detailhandel. Det anbefales at kommunen tager stilling til at indføre røgfri skoletid, så røgfrihed gælder i hele skoletiden også uden for matriklen.

For at det skal lykkes, at nå de 6 pejlemærker, så anbefaler KL:

- At kommunen systematisk integrerer sundhedsfremme og forebyggelse på tværs af opgaveløsningen i hele kommunen og sikrer den nødvendige ledelsesmæssige opbakning og ressourcer hertil.
- At kommunen styrker muligheder for sikre deling og brug af relevante data på tværs af fagområder.
- At kommunen prioriterer indsatser, hvor der eksisterer solid viden om effekt og sikrer høj kvalitet i implementeringen.

KL anbefaler at **kommunalbestyrelsen** drøfter og tager konkret stilling til hvordan kommunen kan arbejde med de 6 pejlemærker.